

Posudek bakalářské práce

Vojtěch Novotný, *Rozmanitost džungle: filmový styl ve vztahu k prostředí*, 34 str.

Diplomant nepředkládá historickou ani teoretickou práci, ačkoliv se tak na první pohled může jevit. Nicméně již v úvodu precizně vymezuje jednotlivá významová pole slova džungle a stanovuje si východiska filmové analýzy. Vzápětí odůvodňuje výběr tématu velmi osobní životní zkušeností a v dalších částech definitivně přechází k originálnímu způsobu filosofie (filosophy).

Vhodně si vybírá neoformalistickou analýzu, která se mu stává nástrojem ke zkoumání prostředí džungle jako stylotvorného prvku filmové mizanscény. Je to rozhodnutí odpovídající metodologickým požadavkům kladeným na diplomovou práci. Nahlízet na prostředí jako součást filmového stylu se ukazuje jako zcela smysluplné.

Vojtěch Novotný si vybral k analýze čtyři snímky: *Démanty noci* (r. Jan Němec), *Aguirre, hněv boží* (r. Werner Herzog), *Svoboda* (r. Lisandro Alonso), *Objetí hada* (r. Ciro Guerra). V případě prvního uvedeného filmu může čtenáře zaskočit souvislost s džunglí, avšak diplomant velmi zručně a argumentačně inspirativně ukazuje (například na straně 17), že právě úvodní rozmělnění pojmu a sestup k etymologii slova mu umožňuje dosáhnout mnohem větší analytické svobody, a přitom se neodchýlit od jisté důvěryhodnosti tvrzení. Herzogův film se v analýze posouvá na jinou interpretační úroveň, která je sama o sobě nosná. Zde vyzdvihnu především tok myšlenek na stranách 21 a 22.

Dva další vybrané filmy jsou díla jihoamerických režisérů. Velmi přesně si všímá, že prostředí pampy či přímo džungle je pro tyto tvůrce bytostně spjaté s jejich socio-kulturními východisky. Obě podkapitoly jsou více sevřené do neoformalistické analýzy a pouze v některých místech autor spíše komentuje významotvorné patro, které si sám na počátku definoval. V kontextu celé práce i tato část působí značně organicky a dokazuje Novotného schopnost měnit způsob uvažování a nechat se vést rozebíraným materiálem, díky čemuž se vyhnul častému nešvaru, kdy si autor zkoumaný předmět zájmu přizpůsobuje použité metodě.

Ačkoliv je Závěr k mé lítosti poněkud strohý, i zde ale nalezneme pregnantní shrnutí tezí. Diplomant se nevyhýbá ani pojmenování slabin svého krátkého pojednání a navrhuje další možnosti práce s tématem.

Na závěr bych si dovolil upozornit na drobné terminologické nepřesnosti, které jsou ale pochopitelné vzhledem k povaze studia na FAMU. Označení filmová věda se nyní již nepoužívá a je nahrazeno mezinárodně rozšířeným výrazem filmová studia. Princip filmové řeči je z hlediska filmově-teoretického navázán na sémiologii a je považován za spíše zastaralý a překonaný, protože z psychologicko-kognitivního hlediska nevnímáme film jako jazyk a ani lingvistické principy nelze funkčně adaptovat na film jako umělecké dílo. Nicméně v českém prostředí se pořád s oblibou mluví o filmovém jazyce či řeči. A uvítal bych širší bibliografický záběr, jednostranná opora v jedné anglosaské příručce, jakkoliv je nepochybně referenčním titulem, je poněkud omezující a neumožňuje si vytvořit vlastní pohled na stav bádání.

Tyto připomínky ale nepovažuji za nedostatky, proto práci navrhuji k obhajobě s hodnocením A/výborně.

2.9. 2021 David Čeněk